
ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ СРБИЈЕ

споменик природе
**ПЕЋИНА ПОПШИЧКИ
ПЕШТЕР**

ПРЕДЛОГ ЗА СТАВЉАЊЕ ПОД ЗАШТИТУ
КАО ЗНАЧАЈНОГ ПРИРОДНОГ ДОБРА

Ниш, 2004.

НАЗИВ ПРИРОДНОГ ДОБРА

Споменик природе “Пећина Попшички пештер”

КАТЕГОРИЈА ПРИРОДНОГ ДОБРА ПРЕМА КЛАСИФИКАЦИЈИ НАЦИОНАЛНОГ ЗАКОНОДАВСТВА И СВЕТСКЕ УНИЈЕ ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ (IUCN)

Значајно природно добро – категорија III

IUCN класификација заштићених подручја: Category III – Natural Monument / Natural Landmark – Природни споменик.

МЕЂУНАРОДНИ СТАТУС ПРИРОДНОГ ДОБРА

IUCN Листа националних паркова и заштићених подручја (United Nations List of National parks & Protected Areas): Не уписује се због мале површине (лимит 1000 ha за копнена подручја).

ОСНОВНЕ ПРИРОДНЕ И СТВОРЕНЕ ВРЕДНОСТИ

Попшички пештер је сува разграната изворска пећина са три улаза у неколико нивоа. Пећина је пример спуштања подземног тока у красу уназадним померањем пећинских понора, односно зона бифуркације. У оквиру кречњачког блока Јездиног врха Попшички пештер представља висећи напуштени подземни систем у склопу понорско-врелског хидролошког система Загиног и Попшичког потока. Поред специфичних морфогенетских и изражених литолошких карактеристика, пећина је и палеонтолошки локалитет у којем су откривени делови фосилног скелета пећинског медведа (*Ursus spelaeus*). Пећина је и станиште велике колоније слепих мишева.

ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ ПРИРОДНОГ ДОБРА

Источна Србија, североисточни део планинске групе Калафата, који се издваја и као део Сврљешких планина. Територија општине Сврљиг, атар села Попшица.

ПОВРШИНА

Површина значајног природног добра која се предлаже за заштиту износи **20 80 08 ha**.

Просторни оквир заштите:

- Део долине Загиног потока са понорском зоном топонима Пропаст, цела сува долина овог потока са висећим делом изнад врелског облук Попшичког потока, део врелског облук Попшичког потока са крашким извором Шопур, структурним кречњачким одсеком на коме је откривен геолошки профил и три пећинска улаза Попшичког пештера (четврти неприступачни пећински улаз је на самој кречњачкој литици откривеног геолошког профила) и део падине Јездиног врха у чијем подземљу су пећински канали Попшичког пештера.

РЕЖИМ ЗАШТИТЕ

На простору који се предлаже за заштиту успоставља се, у складу са чланом 49. Закона о заштити животне средине, **режим заштите II степена** који подразумева “ограничено и строго контролисано коришћење природних богатстава док се активности у простору могу вршити у мери која омогућава унапређење стања и презентацију природног добра без последица по његове примарне вредности”.
